

Sáskák petézése. Ausztráliában igen nagy károkat okozott az *Epacromia terminalis* nevű sáska, úgy, hogy Froggatt W.-nek bő alkalma volt azok petézési módját is megfigyeini. Ez állítólag következőleg történik: A nőtény tojócsővével lyukat váj a földbe s abba bizonyos számú petét rak le. Ez alatt mindig két hím áll mellette, a melyek egyik első lábukat a nőtény fejére teszik s ott tartják, míg az a petézést el nem végezte. Ezt az érdekes csoportot nagy körben számos más hím állja körül. Ez a tény, ha csakugyan az, valóban igen nevezetes.

Angolország lepke-faunája bizonyára a legalaposabban van felkutatva, a mi a lepkészek nagy számánál fogva könnyen érthető. Egyébiránt szegény a fauna: pl. a nappaliak száma nem üti meg a 70-et. Ámde a gyűjtők nagy serege, valamint az a körülmény, hogy csaknem minden föld művelés alatt áll, tetemesen alábbszállította az egyedek számát, sőt egyes fajt ki is irtott. Így pl. *Polyommatus dispar* 1860 óta már nem fogtak és ma darabját 100—300 koronával fizetik; *Papilio Machaon* úgylátszik Norfolk és Cambridgeshire mocsaraira szorítkozik; *Aporia crataegit* az utóbbi 10 év alatt nem fogtak; *Leucophasia sinapis* mind ritkábbá válik, szintűgy *Lycaena Semiargus* és *Arion*, *Melitaea Athalia* és *Cinxia*, az utóbbi már csak Wight szigetén található; *Pierés Daplidice* és *Argynnis Latonia* csak elvétve fordul elő a déli partokon. A Heterocerák közül is kiveszett az *Agrotis subrosea* és az *Acidalia circellata*. Franciaországban sokkal kedvezőbbek a viszonyok; de itt is van néhány faj, mely folyton gyérül; így pl. a Bretagneban *Limenitis Camilla* egykor közönséges volt, ma úgylátszik egészen kiveszett; a *Papilio Podalirius* is egyre ritkább lesz.

A fűlbemászók és egyenes szárnyúak magánrajzát bocsátotta ki Redtenbacher (Die Dermapteren und Orthopteren von Oesterreich Ungarn und Deutschland. Wien, Gerold.) A kitűnő munka az általános bevezetés után (a testalkat jellemzése, biológiai adatok, fogás, praeparálás) rendszeres sorban adja a fauna képviselőit. A legtöbb Orthoptera őszkor, a lepetezés után, elpusztul, csak kevés telet ki, az is jobbára álcza állapotban; úgylátszik, legalább ötször vedlenek. A fűlbemászóknál, csótánok és sáska-féléknél a szárnyak eleinte karéjszerű nyujtványok alakjában mutatkoznak a meso- és metanotumon szabályos helyzetben, vagyis az elülső szegélylyel ki- és lefelé hajlítva s csak az utolsó vedlésnél válnak szabaddá a szárnyak. A sáskák, valamint a tücskök azonban már a két utolsó álczastádiumban bírnak szabad szárny kezdemény vagy szárnyhüvelylyel,

de a melyek a hátoldal felé hajlítottak, úgy hogy a felsőszárnyat az alsó szárny elfödi s az elülső szegély a hát középvonala felé irányzott. Tavaszkor csaknem csupán tücsköt, csótánt, fülbemászókat és néhány Tettix-fajt találni; júniusban jelentkeznek az első Phaneropteridák és Tryxalidák, de csak júliusban lép fel az Orthopterák főtömege, mely azután az ősz végéig fokozatosan eltűnik. Egyesek, kivált a domestikált fajok egész éven át találhatók minden stádiumban. Orthopterák csaknem mindenütt fordulnak elő, mind nedves réteken és mocsarakban, mind szántóföldeken és havasi réteken, erdőszélen, irtásokban és száraz dombokon. Némelyike emberi lakokban, raktárakban stb. él, mások fű közt vagy lomb alatt, különféle fákon, bokrokon és növényeken, kivált csalányon, páfrányon, szederen, mogyoró- és tölgybokrokon, hárs- és bükkfákon, valamint fenyőkön. Egy részük lyukakban, kövek és száraz tehénganélj alatt lakik, mások sziklaréseekben s a földi hangya fészkeiben; a sűrű erdőt azonban többnyire kerülik.

A rovarok felczédulázására dr. Brunetti egységes czédulák használatát ajánlja, még pedig a következő adatokkal: 1. A termőhely és ország pontos megjelölése; 2. A datum sora: év, hónap, nap; a hónap római számmal jelölendő; 3. A gyűjtő neve oldalt feljegyzendő; 4. A czédula úgy megerősítendő, hogy a rovar jobb oldaláról olvasható legyen. Ime a példa:

Hűvösvölgy Budapest, Hung. 1903. VII. 3.	II 6 V
--	--------

„Magyarország lepkei, tekintettel a szomszédországok faunájára“. Ez lesz címe egy lepkekönyvnek, melynek megírásával megbízta A. Aigner Lajost a Kir. m. Természettudományi Társulat. A munka a Berge-féle német lepkekönyv mintájára készül s annak ábráival lesz ellátva és a társulat könyvkiadó vállalatában alighanem már az 1904-iki karácsonyi piacon fog megjelenni. Ellenben elmarad egyelőre ugyanazon szerző „Magyarország pillangói“ című pályanyertes monographiájának kiadása.